

Der kan derfor efter min Mening ikke være nogen Tvivl om, at det er den rette og fornuftige Vej at gaa at indrette saa mange Steder som muligt saadanne Forstoler. I andre Lande, f. Eks. vort Naboland Sverige, er man endog gaaet saa vidt, at man har befalet Oprettelsen af Forstoler, men saa vidt tror jeg dog ikke, at Forhold og Omstændigheder ville føre os. Men at gøre det muligt og let for Kommunerne at faa disse Forstoler indrettede, tror jeg, at man bør gaa til, og som et indledende Skridt i denne Retning mener jeg, at dette Lovforslag vil tjene. Man kan sige: Der findes jo Overflod af seminaristisk uddannede, baade Lærere og Lærerinder, er det da nødvendigt at faa disse lavere Lærerinder uddannede? Jeg tror, at man dertil maa svare: Ja. Det har nemlig ganske sikkert vist sig, at de fuldt uddannede Almueskolelærerinder, som have taget den almindelige Almueskolelærerindeeksamen, forholdsvis ugerne og nødig søge ud paa Landet. Det kan statistisk eftervises, at den allerstørste Mængde af dem, som have taget Eksamen, og som have Ansættelse, ere ansatte i Kjøbenhavn og Købstæderne, men kun en ringe Del paa Landet, og ligeledes har det vist sig, at kun en forholdsvis ringe Del af dem, som have faaet Plads paa Landet, ere blevne der; de ere, saa snart de have kunnet tage fra Landet igen for at komme til Kjøbenhavn eller Købstæderne. Dernæst maa det ogsaa erkendes, at det ikke er nødvendigt at give saadanne Lærerinder, som skulle paatage sig Undervisning i Forstolen, en saa vidt gaaende Uddannelse, som Almueskolelærerinderne faa, saa at man her kan sige, at der er foregaaet et Spild af Tid og Kræfter, som der ikke er tilstrækkelig Grund til. Den mindre vidt gaaende Uddannelse, som der her er tænkt paa, maa være fuldt ud tilstrækkelig for de Lærerinder, som skulle paatage sig Undervisning i Forstolen. Endelig kommer der et Moment til, som jeg vel ikke lægger overordentlig stor Vægt paa, men som man ogsaa maa tage Hensyn til, nemlig at det ad denne Vej vil være billigere for Kommunerne at indrette Forstoler, end det vil være, naar de ere nødsagede til at tage seminaristisk uddannede Lærere eller Lærerinder, som have taget den fulde Almueskolelærerindeeksamen. Naar jeg forelægger dette Lovforslag saa sent, som det er, er det jo ikke i den Tro eller Illusion, at det skulde være muligt nu paa 14 Dage, i hvilke 14 Dage endogaa Paasken falder, at faa et saadant Lovforslag gennemført i Rigsdagen, men jeg tror alligevel, at det er

rigtigt at forelægge det, for at det kan blive offentlig, almindelig bekendt i de Kredse, der interessere sig for Almueskolevæsenet paa Landet, at en saadan Tanke et saadant Lovforslag er fremkommet fra Regeringen og atter vil fremkomme til Eteraaaret, hvor det da vil søges gennemført. Der vil da kunne rejse sig en Diskussion om den Skole, som her er tænkt paa, og som jeg har ment er den rette, vil vinde almindelig Anklang, eller om man maaste vil raade til at gaa en anden Vej, idet der selvfølgelig kan være Tale om at gaa en noget anden Vej end den, her er foreslaaet. For altsaa at bringe en saadan Diskussion i Gang, saavel i Rigsdagen som i Skolekredse her i Landet, tror jeg, det har været rigtigt at forelægge Lovforslaget, da det nu var særdigt fra Regeringens Side. Med disse Bemærkninger skal jeg anbefale det til Tinget.

Formanden: Eksemplarer af det saaledes fremsatte Lovforslag ville blive om-

delte. Den følgende Sag paa Dagsordenen var:

Anden Behandling af Forslag til Lov om en Distat.

(Iste Behandling findes i Tidenden Sp. 562—580, Udbalgets Betænkning i Tillæg B.)

Udenfor Betænkningen var der til denne Behandling stillet følgende Endringsforslag:

Af Octavius Hansen:

Til § 2.

1) Paragraffens Iste Stykke affattes saaledes:

„Af alt her i Landet i Salgs- eller Andelsbryggerier tilvirket Øl, som, naar det frasøres Bryggeriet, indeholder over 21/4 Vægtprocent Alkohol, svares der overensstemmende med de nedenstaaende Regler af hver Tønde à 144 Potter (og forholdsvis af Brødbøle af en Tønde) Stat til Staten, nemlig 5 Kr., for saa vidt Alkoholindholdet ej overstiger 4 Vægtprocent, og ellers 10 Kr.“